

**Een archeologisch bureau-onderzoek en
inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen in het plangebied
Overloonseweg ong. te Venray, gemeente
Venray (L)**

M. Verboom-Jansen & A.J. Wullink

ARC-Rapporten 2010-95

Geldermalsen
2010
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch bureau-onderzoek en inventariserend veldonderzoek
door middel van boringen in het plangebied Overloonseweg ong. te
Venray, gemeente Venray (L)

ARC-Rapporten 2010-95
ARC-Projectcode 2010/120

Tekst

M. Verboom-Jansen & A.J. Wullink

Afbeeldingen

M. Verboom-Jansen

Redactie

K. Otten

definitieve versie

Autorisatie — A. Ufkes

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2010

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

Projectgegevens

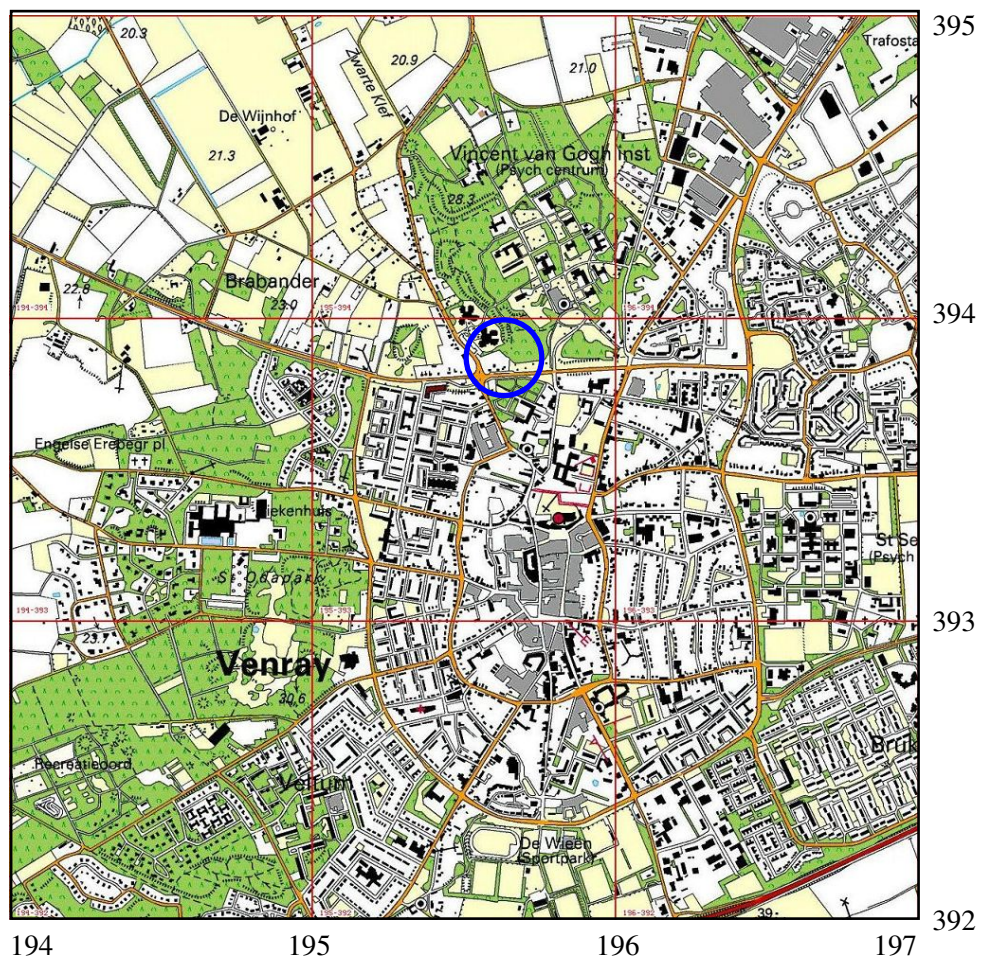
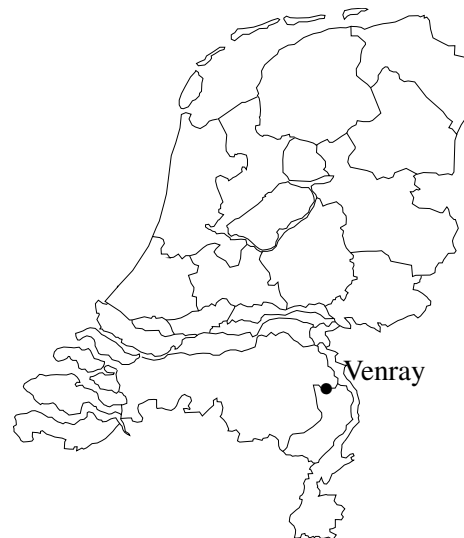
Projectnaam	Venray, Overloonseweg
Projectcode	2010/120
CIS-code	40.233
Beheer en plaats van documentatie	Archaeological Research & Consultancy
Projectleider	A.J. Wullink
Contact	0345-620101, a.j.wullink@arcbv.nl
Opdrachtgever	BRO, dhr. P. van de Ligt
Contact	077-3730601, peter.van.de.ligt@bro.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Venray, dhr. M. Terpelle
Contact	0478523777, michel.terpelle@venray.nl
Toetsing	SRE, drs. R. Berkvens
Contact	040-2594780, r.berkvens@milieudienst.sre.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Noordsingel 27
Plaats	Venray
Gemeente	Venray
Provincie	Limburg
Kaartblad	52B
RD-coördinaten	NW: 195.557/393.855 NO: 195.619/393.894 ZO: 195.620/393.825 ZW: 195.564/393.833
Oppervlakte	1.755 m ²

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden
Geomorfologie	Bebouwing
Bodem	Bebouwing
Historische situatie	In 1832 was in het zuiden van de onderzoekslocatie al een woning met tuin aanwezig. De rest van de onderzoekslocatie was in gebruik als bouwland. Tussen 1987 en 1991 is er in het zuiden van het onderzoeksgebied een extra gebouw gebouwd.
Archeologische verwachting	Lage trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Laat-Paleolithicum – Mesolithicum. Hoge archeologische trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd.

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van BRO heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een archeologisch bureau-onderzoek uitgevoerd voor het perceel aan de Noordsingel 27 te Venray. Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen bouw van een woning en de bijbehorende bestemmingsplanwijziging voor de locatie. Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg¹ dient het plangebied eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden. Het veldonderzoek is uitgevoerd op 9 april 2010 door drs. K.A. Hebinck en M. Verboom-Jansen MSc. Voorafgaand aan het veldonderzoek is een bureau-onderzoek uitgevoerd door M. Verboom-Jansen MSc. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).²

1.2 Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied

De onderzoekslocatie ligt in de bebouwde kom, in het noorden van Venray. De ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven in afbeelding 1. Het terrein ligt aan de Noordsingel 27 en grenst in westen aan de Overloonseweg. In het zuiden van de onderzoekslocatie is bebouwing aanwezig. Naast de gebouwen zijn er een vijver, een zwembad en een verharde tuin aanwezig. De rest van de onderzoekslocatie is in gebruik als grasland. De onderzoekslocatie heeft een oppervlak van 1.755 m² en ligt op een hoogte van 24 tot 24,5 m +NAP.

1.3 Overzicht van de geplande werkzaamheden

Op het deel van het perceel dat grenst aan de Overloonseweg zal een woning worden gerealiseerd. De woning zal geheel worden onderkelderd. Voor de kelder zal een oppervlak van ca. 230 m² tot een minimale diepte van 3,1 m –mv worden ontgraven.

1.4 Doel van het Onderzoek

1.4.1 Bureau-onderzoek

Doel van het bureau-onderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verkregen informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld. Hierin wordt beschreven of er archeologische resten aanwezig

¹In werking getreden op 1 september 2007.

²De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

(kunnen) zijn in het plangebied, wat de potentiële aard en omvang hiervan is en of de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden.

1.4.2 Inventariserend veldonderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) dient ertoe het in het bureau-onderzoek voorgestelde verwachtingsmodel te verifiëren en met veldwaarnemingen te completeren. Het IVO bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Het verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Het karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn. Het waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

1.5 Werkwijze

1.5.1 Bureau-onderzoek

Voor het bureau-onderzoek wordt bronnenmateriaal uit diverse disciplines geraadpleegd en geïntegreerd tot een archeologisch verwachtingsmodel. Op basis van geologische, geomorfologische en bodemkundige informatie wordt een beeld geschetst van de landschappelijke ontwikkeling van de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze landschappelijke ontwikkeling geeft inzicht in de potentiële bewoonbaarheid van de locatie. Voor de beschrijving van de archeologische waarden wordt gebruik gemaakt van Archis2, de online archeologische database van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), en, indien van toepassing, van informatie over eerder gedaan onderzoek en archeologische waarnemingen. Naast deze informatie wordt, als deze voorhanden zijn, ook gebruik gemaakt van provinciale en gemeentelijke beleids- en verwachtingskaarten. Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt van de archeologische waarden- en beleidskaart van de provincie Limburg³ en de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Venray (Moonen 2008). De historische ontwikkeling wordt beschreven aan de hand van historisch-topografisch kaartmateriaal en historische bronnen. Hierbij wordt ook ingegaan op eventuele (sub)recente verstoringen die de archeologische verwachting beïnvloeden.

1.5.2 Inventariserend veldonderzoek

Het IVO is uitgevoerd als een karterend booronderzoek. De boringen zijn gelijkmatig over de onderzoekslocatie verdeeld. Op het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie zijn geen boringen geplaatst omdat daar veel bebouwing, een zwembad en

³<http://www.limburg.nl/cultuurhistorie>

een vijver aanwezig zijn. De positie van de boringen is ingemeten met behulp van GPS. De maaiveldhoogte is bepaald aan de hand van het Actueel Hoogte Bestand Nederland.⁴ In totaal zijn zes boringen geplaatst tot een diepte van ten minste 120 cm –mv en is één profielbeschrijving gemaakt tot een diepte van 220 cm –mv. Voor het boren is gebruik gemaakt van een edelmanboor met een diameter van 15 cm. De bodemopbouw is beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB). Een deel van het opgeboorde materiaal is meegenomen en gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 2 mm en daarna doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot. Het overige opgeboorde materiaal is in het veld op archeologische indicatoren doorzocht.

⁴www.ahn.nl.

2 Resultaten bureau-onderzoek

2.1 Bekende aardwetenschappelijke waarden

De gemeente Venray wordt gekenmerkt door het voorkomen van breuken in de ondergrond, waardoor horsten en slenken zijn ontstaan. Een horst is een deel van de aardkorst waarin de aardlagen relatief hoog liggen als gevolg van tektonische opheffing; een slenk is een deel van de aardkorst waarin de aardlagen relatief laag liggen als gevolg van tektonische daling. De bekendste horst is de Peelhorst, die ten westen van de Venray ligt. Venray ligt in de Slenk van Venlo (Moonen 2008). De overgang van de Peelhorst naar de Slenk van Venlo is zeer geleidelijk en in het huidige landschap niet aan het oppervlak waarneembaar. De Slenk van Venlo wordt aan de oostzijde begrensd door het dal van de Maas. In het Pleistoceen zijn in dit Maasdal rivierterrassen ontstaan. Het gebied op de overgang van de Peelhorst naar het dal van Maas wordt gekenmerkt door een dekzandlandschap. Dit dekzandlandschap wordt doorsneden door beekdalen die van de oostzijde van de Peelhorst afwateren richting de Maas. Venray ligt in dit dekzandlandschap en ten noorden en ten zuiden van Venray zijn beekdalen aanwezig.

Het dekzand is afgezet in het Weichselien (115.000 – 10.000 jaar BP ⁵) en behoort tot de Formatie van Boxtel. Het dekzand is van lokale oorsprong en onder zeer koude omstandigheden door wind, water en hellingprocessen afgezet. Dit dekzand kan soms leemlagen en grindsnoertjes bevatten. Gedurende het Laat-Glaciaal (13.000 – 10.000 jaar BP) worden puur eolische dekzanden afgezet in langerekte of paraboolvormige dekzandruggen. Deze vormen binnen de Formatie van Boxtel het Laagpakket van Wierden. (Berendsen 2004, De Mulder et al. 2003). In de omgeving van Venray is het dekzand veelal leemarm en zwak lemig van aard (STIBOKA 1968). Tijdens het Holoceen vond bodemvorming plaats. In de dekzandvlakten zijn veldpodzolen en duinvaaggronden gevormd. In de lagen delen van het landschap werden door de hogere grondwaterstand vooral beek- en gooreerdgronden gevormd. Vanaf de Late Middeleeuwen werd op de zandgronden op grote schaal het systeem van potstalbemesting toegepast. Hierbij werden de landbouwgronden bemest met plaggen en schapenmest uit de potstal. Deze landbouwgronden lagen rondom de dorpen op de overgang van de hoge naar de lage terreindelen. Door deze eeuwenlange bemesting met potstalmest werden hoge enkeerdgronden gevormd. Een ander gevolg van het steken van plaggen en overbegrazing was dat de vegetatie plaatselijk sterk beschadigd werd. Hierdoor kreeg de wind vat op de ondergrond en konden landduinen ontstaan (Moonen 2008).

De onderzoekslocatie is niet afgedekt door de geomorfologische kaart (afb. 2). Direct ten noorden van de onderzoekslocatie liggen dekzandruggen met of zonder oud bouwlanddek (3L5) en een laag landduin (4K19). Dit laag landduin is op de hoogtekaart van Nederland duidelijk zichtbaar (afb. 3). Ten opzichte van de omgeving is de onderzoekslocatie dus laaggelegen. Iets verder naar het noordoosten is een dekzandvlakte aanwezig (2M13). Verder is er in de omgeving nog een glooiing van beekdalzijde (3H11) en een niet moerassige laagte zonder randwal (inclusief

⁵BP: before present; jaren voor heden waarbij 1950 als referentiejaar wordt genomen.

uitblazingsbekken) (3N5) aanwezig. De onderzoekslocatie is niet afgedekt door de bodemkaart (afb. 4). Direct ten noorden van de onderzoekslocatie worden veldpodzolgronden, gevormd in leemarm en zwak lemig fijn zand, verwacht (Hn21/Zd21). Verder zijn er in de omgeving van de onderzoekslocatie hoge zwarte enkeerdgronden (zEZ21), duinvaaggronden (Zd21) en gooreerdgronden (pZn21) aanwezig.

2.2 Bekende archeologische waarden

De onderzoekslocatie is op de IKAW (afb. 5) niet afgedekt. Op de archeologische verwachtingkaart van de gemeente Venray is de verwachting opgesplitst in een trefkans op resten en/of sporen uit de periode Paleolithicum – Mesolithicum (jager-verzamelaars) en een trefkans op resten en/of sporen de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd (landbouwers). De onderzoekslocatie heeft op de gemeentelijke verwachtingskaart een lage trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Laat-Paleolithicum – Mesolithicum (afb. 6). Dit omdat de jager-verzamelaars voornamelijk op gradientzones van topografische hoge naar lage gebieden woonden ((Moonen 2008)) en de onderzoekslocatie niet op zo'n gradient ligt. De onderzoekslocatie heeft op de gemeentelijke verwachtingskaart een hoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd (afb. 7). Deze archeologische verwachting is gebaseerd op de bodemeenheden die geschikt waren voor akkerbouw. In de omgeving van de onderzoekslocatie is één archeologisch monument aanwezig (monumentnr. 16.277). Het betreft de historische dorpskern van Venray (periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd) direct ten zuiden van de onderzoekslocatie. De begrenzing hiervan is gebaseerd op 19e eeuwse en vroeg 20e eeuwse kaarten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn in Archis diverse waarnemingen bekend.

Een selectie uit de waarnemingen in de historische binnenstad (periode Romeinse Tijd – Nieuwe Tijd):

- Op 550 m ten zuidoosten van de onderzoekslocatie zijn een olielamp en een kan uit de Romeinse Tijd aangetroffen (waarnemingsnr. 32.721).
- Op 670 m ten zuidoosten van de onderzoekslocatie is een glazen kraal en metaal uit de Vroege Middeleeuwen aangetroffen, een huisplattegrond en een kan uit de Late Middeleeuwen, en aardewerk en een grondspoor uit de Vroege tot Late Middeleeuwen (waarnemingsnrs. 27.598 en 6.659).
- Op 590 m ten zuidoosten van de onderzoekslocatie zijn diverse aardewerkfragmenten en een gracht uit de Nieuwe Tijd aangetroffen (waarnemingsnr. 31.949).

Een selectie uit de waarnemingen op dekzandruggen (periode Mesolithicum – Nieuwe Tijd):

- Op 180 m ten noordwesten van de onderzoekslocatie is op een hoge enkeerdgrond een vuursteenafslag uit het Mesolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 130.641).
- Op 995 m ten noordoosten van de onderzoekslocatie is een steenafslag uit het

Midden- tot Laat-Mesolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 52.443).

- Op 1.050 m ten zuidenwesten van de onderzoekslocatie is een vuursteenafslag uit het Mesolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 13.0640).
- Op 1.340 m ten noordoosten van de onderzoekslocatie is een vuurstenen bijl uit het Neolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 16.196).
- Op 340 m ten noordwesten van de onderzoekslocatie is in een hoge enkeergrond steen, glas en keramiek uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd aangetroffen (waarnemingsnr. 51.031).

Een selectie uit de waarnemingen op de glooiing van de beekdalzijde (periode Laat-Paleolithicum – Midden-Mesolithicum):

- Op 995 ten noordoosten van de onderzoekslocatie is een steenafslag uit het Midden- tot Laat-Mesolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 52.443).
- Op 1.000 m ten noordoosten van de onderzoekslocatie, net naast het beekdal, is een vuurstenen kling uit de periode Laat-Paleolithicum – Mesolithicum aangetroffen (waarnemingsnr. 52.445).

2.3 Historische situatie

In het dekzandgebied waren door de uitgestrekte natte gebieden tot in de 19e eeuw de mogelijkheden om bouwland aan te leggen beperkt. Hierdoor was het bouwland grotendeels beperkt tot de dekzandruggen. De omvang van deze hoger gelegen gebieden was van invloed op de ontwikkeling van de dorpen; alleen daar waar de dekzandruggen groot genoeg waren konden dorpen ontstaan. Andere factoren die de ligging van de dorpen bepaalden waren de aanwezigheid van geschikte weidegronden en de bedreiging door stuifzand. Onder invloed van deze factoren is ook Venray ontstaan. Uit archeologisch onderzoek is gebleken dat in de dorpskern van Venray al in 700 n. Chr. bewoning plaats vond. De onderzoekslocatie ligt direct ten noorden van deze historische dorpskern (afb. 5 en 7). De naam Venray wordt voor het eerst vermeld in 1206 als 'Rothe'. Venray is in de Middeleeuwen sterk gegroeid en rond 1400 zou er zelfs een aanzet tot stadsontwikkeling zijn geweest (Renes 1999). Rond 1850 telde het dorp Venray 1670 inwoners (Van der Aa 1839–1851). In het begin van de 19e eeuw was de onderzoekslocatie grotendeels in gebruik als bouwland (afb. 8). In het zuiden van de onderzoekslocatie was al een woning en een tuin aanwezig. De Noordsingel en de Overloonseweg waren ook al aanwezig. Volgens de cultuurhistorische waarden kaart van de provincie Limburg⁶ zijn deze wegen ouder dan 1806. Op de historische kaart van het begin van de 20e eeuw (afb. 9) is het landgebruik op de onderzoekslocatie nog hetzelfde als in het begin van de 19e eeuw. Tussen 1987 en 1991 is er in het zuiden van het onderzoeksgebied een extra gebouw gebouwd.

⁶<http://www.limburg.nl/cultuurhistorie>

2.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de bij het bureau-onderzoek verkregen informatie kan een archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied worden opgesteld. De onderzoekslocatie ligt in een gebied met dekzandruggen, ten zuidwesten van een laag landduin en ten noorden van de historische kern van Venray. De onderzoekslocatie is niet afgedekt door de bodemkaart. Gezien de bodems in de omgeving komen mogelijk veldpodzolen, beekeerdgronden of hoge enkeerdgronden op de onderzoekslocatie voor. Veldpodzolen en hoge enkeerdgronden hebben een hoge trefkans op archeologische resten uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd; beekeerdgronden hebben een middelhoge tot hoge trefkans vanaf de Late Middeleeuwen. Op basis van waarnemingen kan worden gesteld dat in ieder geval sinds het Mesolithicum bewoning heeft plaats gevonden op de dekzandruggen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Door de lage grondwaterstand zullen voornamelijk anorganische resten zoals (vuur)steen, aardewerk en metaal bewaard zijn gebleven. Organische resten zoals hout en bot zullen waarschijnlijk niet bewaard zijn gebleven. Indien er op de onderzoekslocatie enkeerdgronden aanwezig zijn, kunnen in het eerddek verploegde archeologische resten uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd worden aangetroffen. Onder het eerddek kunnen archeologische sporen uit de eerdere perioden worden verwacht. Indien er veldpodzolen aanwezig zijn worden de archeologische resten en/of sporen verwacht direct onder de A-horizont.

3 Resultaten inventariserend veldonderzoek

3.1 Booronderzoek

Bij het karterend booronderzoek zijn op de onderzoekslocaties in totaal 6 boringen gezet tot een minimale diepte van 120 cm –mv. De locatie van de boringen is weergegeven in afbeelding 10. Tijdens het veldwerk bleek dat ter plaatse van de toekomstige woning een gedeelte van de bouwput reeds gegraven was. De bouwput was 20×4 m (ca. 80 m²) groot. De westelijke helft van deze bouwput was 2,5 m diep; de oostelijke helft van deze bouwput was tot een diepte van ongeveer 60 cm –mv ontgraven (zie afb. 10). Het gedeelte van de bouwput dat 2,5 m diep is, beslaat ongeveer 52 m²; het gedeelte van de bouwput dat 60 cm diep is beslaat ongeveer 28 m². In het diepe gedeelte van de bouwput is een profielbeschrijving gemaakt (afb. 11). De locatie van de profielbeschrijving is weergegeven als 'boring 1' in afbeelding 10. De beschrijving van het profiel is te vinden in de boorstaten als 'boring 1' (zie bijlage 1).

Op de onderzoekslocatie zijn goed gesorteerde, matig fijne tot zeer fijne zanden aangetroffen. De zanden zijn zwak tot matig siltig. Naar beneden toe worden deze zanden soms afgewisseld met leembandjes. De bodem van de onderzoekslocatie bestaat aan de top uit een 40 tot 50 cm dikke (donker) bruine tot grijsbruine doorploegde eerdlaag (Ap-horizont). Direct hieronder is licht bruin geel/oranjegeel/grijsgeel tot geel, zwak tot matig siltig zand aangetroffen (C-horizont). In de C-horizont zijn roestvlekken waargenomen, welke ontstaan in een zone waarin grondwaterfluctuaties optreden. Deze zone wordt de gley-zone genoemd (Cg-horizont). De roestvlekken beginnen meteen onder de Ap-horizont. In boring 3 is een deel van de C-horizont ook doorploegd. Hierdoor is er tussen de Ap-horizont en de Cg-horizont een A/Cp-horizont aanwezig. In sommige boringen is baksteen in de Ap-horizont aangetroffen (boringen 1 – 3 en 7). In boring 2 is in de Ap-horizont ook nog een spijker aangetroffen. In alle bemonsterde boringen (2, 4 – 7) is onder de Ap-horizont houtskool aangetroffen. Verder zijn er in de boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het aangetroffen zand behoort tot de Formatie van Boxtel. De bodemprofielen kunnen worden geclassificeerd als een bekeerdgronden.

4 Samenvatting en conclusie

De onderzoekslocatie ligt in een gebied met dekzandruggen, ten zuidwesten van een laag landduin en ten noorden van de historische kern van Venray. De onderzoekslocatie is niet afgedekt door de bodemkaart. Gezien de bodems in de omgeving komen er mogelijk veldpodzolen, hoge enkeerdgronden of beekeerdgronden op de onderzoekslocatie voor. Hierdoor geldt voor de onderzoekslocatie een lage trefkans voor de periode Laat-Paleolithicum – Mesolithicum en een hoge trefkans voor de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd. Op basis van waarnemingen kan worden gesteld dat in ieder geval sinds het Mesolithicum bewoning heeft plaats gevonden op de dekzandruggen in de omgeving van de onderzoekslocatie. In 1832 was in het zuiden van de onderzoekslocatie al een woning met tuin aanwezig. De rest van de onderzoekslocatie was in gebruik als bouwland. Tussen 1987 en 1991 is in het zuiden van het onderzoeksgebied een extra gebouw gebouwd.

Tijdens het veldonderzoek zijn op de onderzoekslocatie zijn goed gesorteerde, matig fijne tot zeer fijne zanden aangetroffen. De zanden zijn zwak tot matig siltig en behoren tot de Formatie van Bortel. De bodem wordt geclassificeerd als beekeerdgrond. Dit komt overeen met de hoogtekarte van Nederland, waarop te zien is dat de onderzoekslocatie ten opzichte van de omgeving relatief laag gelegen is. Op basis van het karterend booronderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een vindplaats uit de periode Laat-Paleolithicum – Mesolithicum. Dit komt overeen met de verwachting op de gemeentelijke beleidsadvieskaart die voor deze periode op de onderzoekslocatie laag is. Verder kan worden geconcludeerd dat de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van beekeerdgronden en de ligging direct naast de historische kern van Venray, een hoge trefkans heeft voor archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen.

5 Aanbeveling

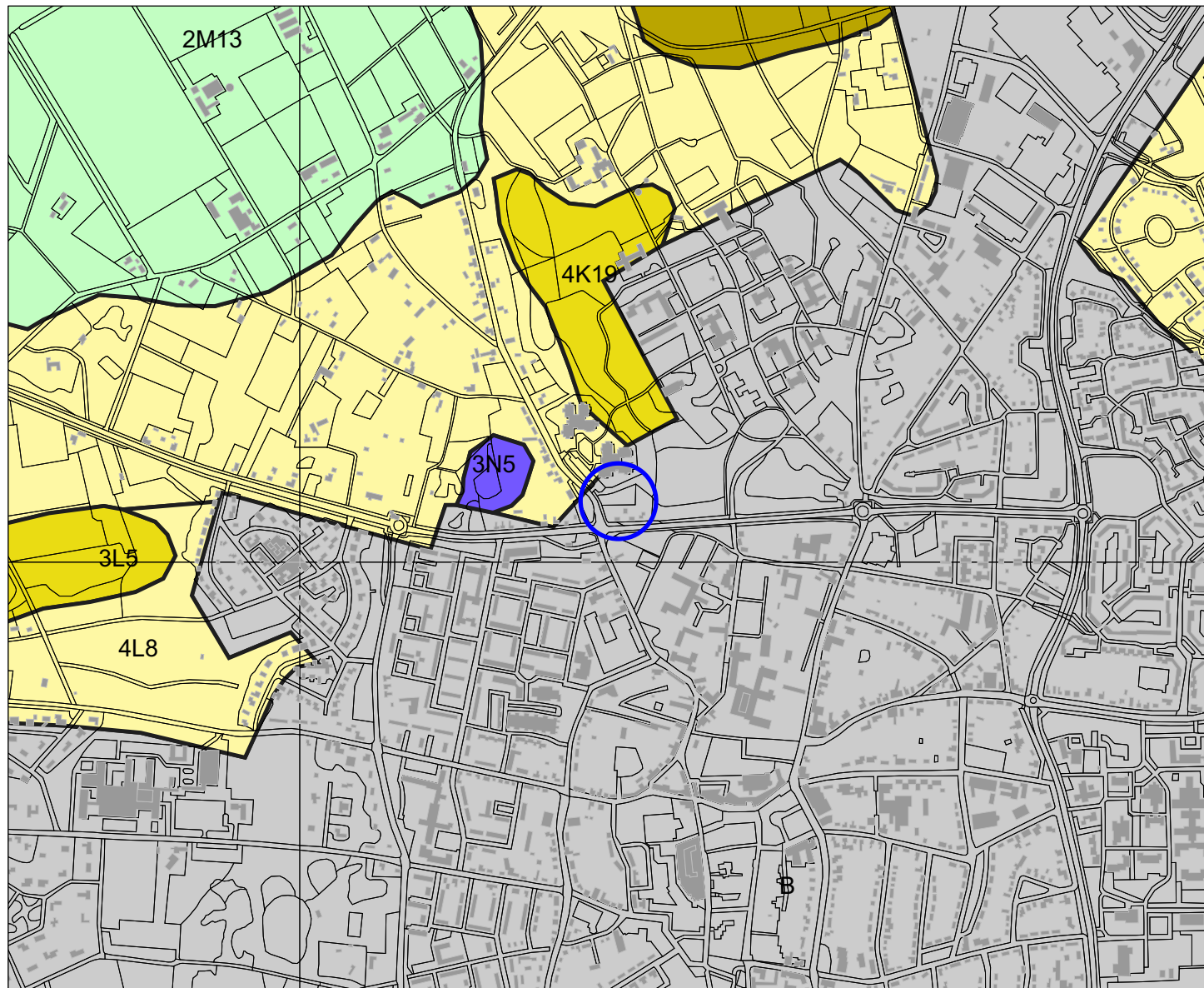
Door de aanwezigheid van beekerdgronden en de ligging naast de historische kern van Venray is er een hoge trefkans op archeologische resten en/of sporen vanaf de Late Middeleeuwen. Daarom wordt een karterend/waarderend vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuvenonderzoek (IVO-P) aanbevolen. Omdat echter al een deel van de bouwput (ca. 80 m²) is gegraven op de toekomstige locatie van de woning, is het graven van proefsleuven niet zinvol meer.

Volgens de gemeente Venray kan de onderzoekslocatie daarom voor de onderhavige planrealisatie worden vrij gegeven. De meldingsplicht conform art. 53 van de Monumentenwet uit 1988 blijft echter wel van kracht. Mochten bij graafwerkzaamheden op de onderzoekslocatie alsnog archeologische resten en/of sporen worden aangetroffen, dient dit direct te worden gemeld aan het bevoegd gezag, gemeente Venray. De gemeente Venray stelt verder dat de rest van het plangebied een dubbelbestemming archeologie moet krijgen, om het plangebied planologisch te beschermen in het geval van nieuwe ontwikkelingen in het bestemmingsplan. Het is aan het bevoegd gezag om op basis van dit advies een selectiebesluit te nemen.

Literatuur

- Aa, A.J. van der, 1839–1851. *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, bijeengebragt door A.J. van der Aa, onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden*. Gorinchem.
- Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.
- Moonen, B.J., 2008. *Begrensd verleden; Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardenkaart voor de gemeente Venray. Deelrapport I: Toelichting op de archeologische verwachtings- en beleidskaart en cultuurhistorische waardenkaart*. Amsterdam (RAAP-rapport 1482).
- Mulder, E.J.F. de, M.C. Geluk, I. Ritsema, W.E. Westerhoff & T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Utrecht.
- Renes, J., 1999. *Landschappen van Maas en Peel; Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg*. Leeuwarden. ISBN 9074252842.
- STIBOKA, 1968. *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000. Kaartblad 52 West Venlo*. Wageningen.
- Wit, M.J.M. de, J.J. van Ams & M.C. Botermans, 2009. *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven aan de Scheiweg 7–9 te Leunen, gemeente Venray (L)*. Groningen (ARC-Rapporten 2009-163).

196684 / 394776

194462 / 392960

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)**
 - Wanden
 - Hoge heuvels en ruggen
 - Terpen
 - Hoge duinen
 - Plateaus
 - Terrassen
 - Plateau-achtige vormen
 - Waaivormige glooiingen
 - Niet-waaivormige glooiingen
 - Lage ruggen en heuvels
 - Welvingen
 - Vlachten
 - Laagten
 - Ondiepe dalen
 - Matig diepe dalen
 - Diepe dalen
 - Water
 - Bebouwing
 - Overig (Dijken etc)

0 500 m

Archis2

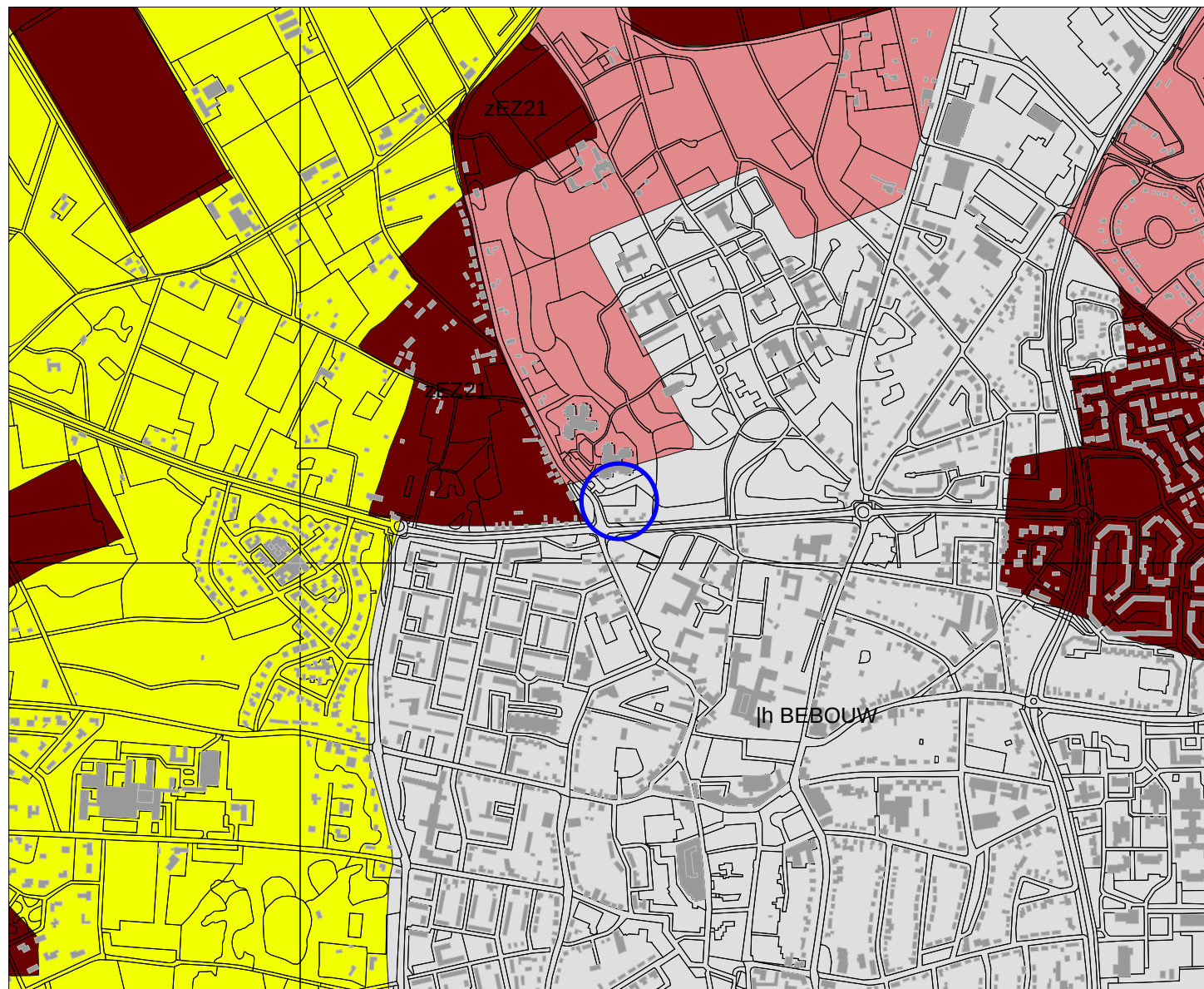
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 2. Geomorfologische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Archis II.

Afbeelding 3. Hoogtekaart van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd) en omgeving. Oranje is hoog en blauw is laag. Bron: www.ahn.nl.

196684 / 394776

194462 / 392960

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)

BODEM ((c)Alterra)

- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviale afz ouder pleistoceen
- Groeve, gegraven, mijnstort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekleigronden
- Mariene afz ouder pleistoceen
- Niet-gerijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalk lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden
- Kalkhoudende zandgronden

0 500 m

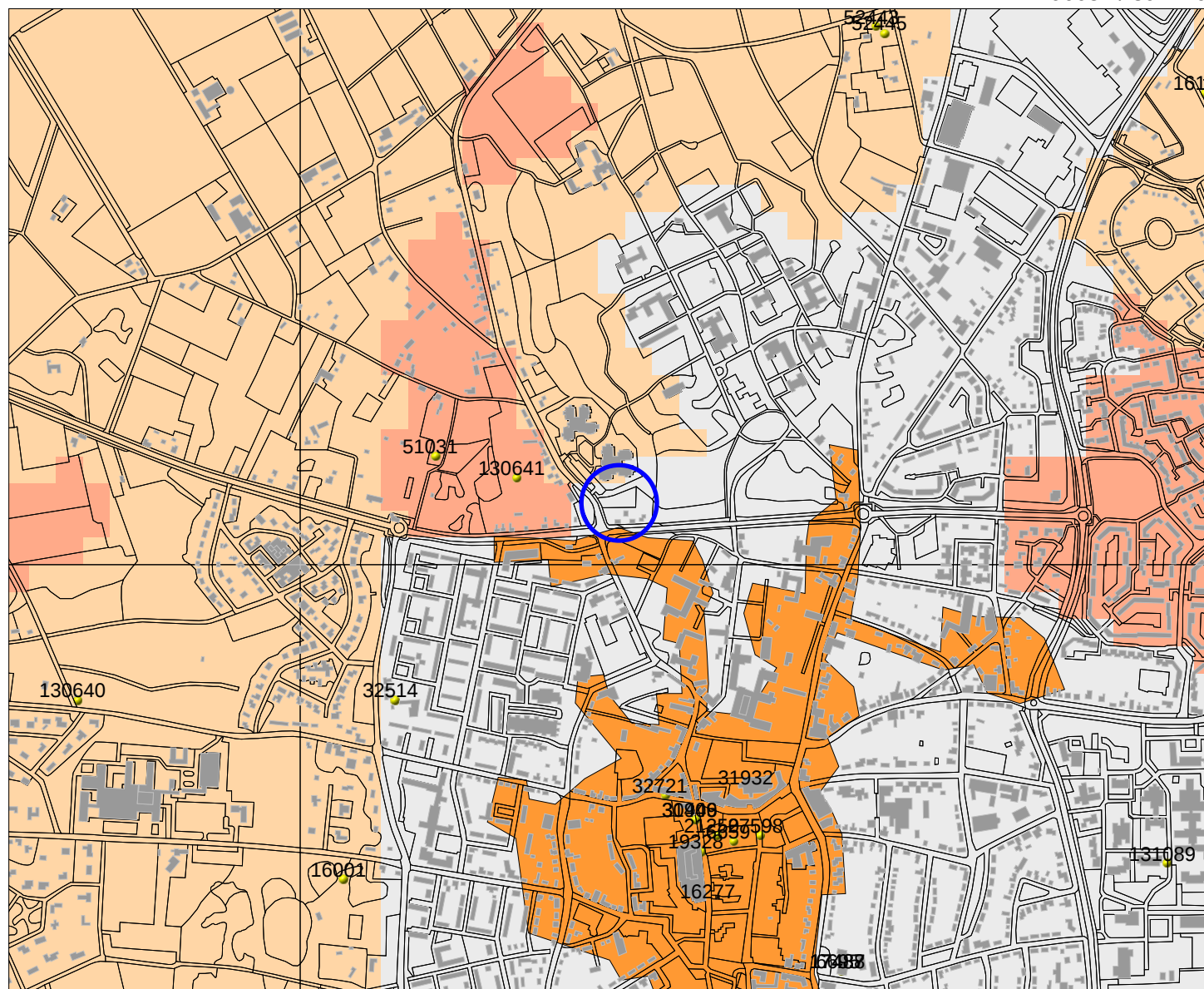

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 4. Bodemkaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Archis II.

196684 / 394776

194462 / 392960

Legenda

- HUIZEN
 - TOP10 ((c)TDN)
 - WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN**
- archeologische betekenis
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- IKAW**
- zeer lage trefkans
 - lage trefkans
 - middelhoge trefkans
 - hoge trefkans
 - lage trefkans (water)
 - middelhoge trefkans (water)
 - hoge trefkans (water)
 - water
 - niet gekarteerd

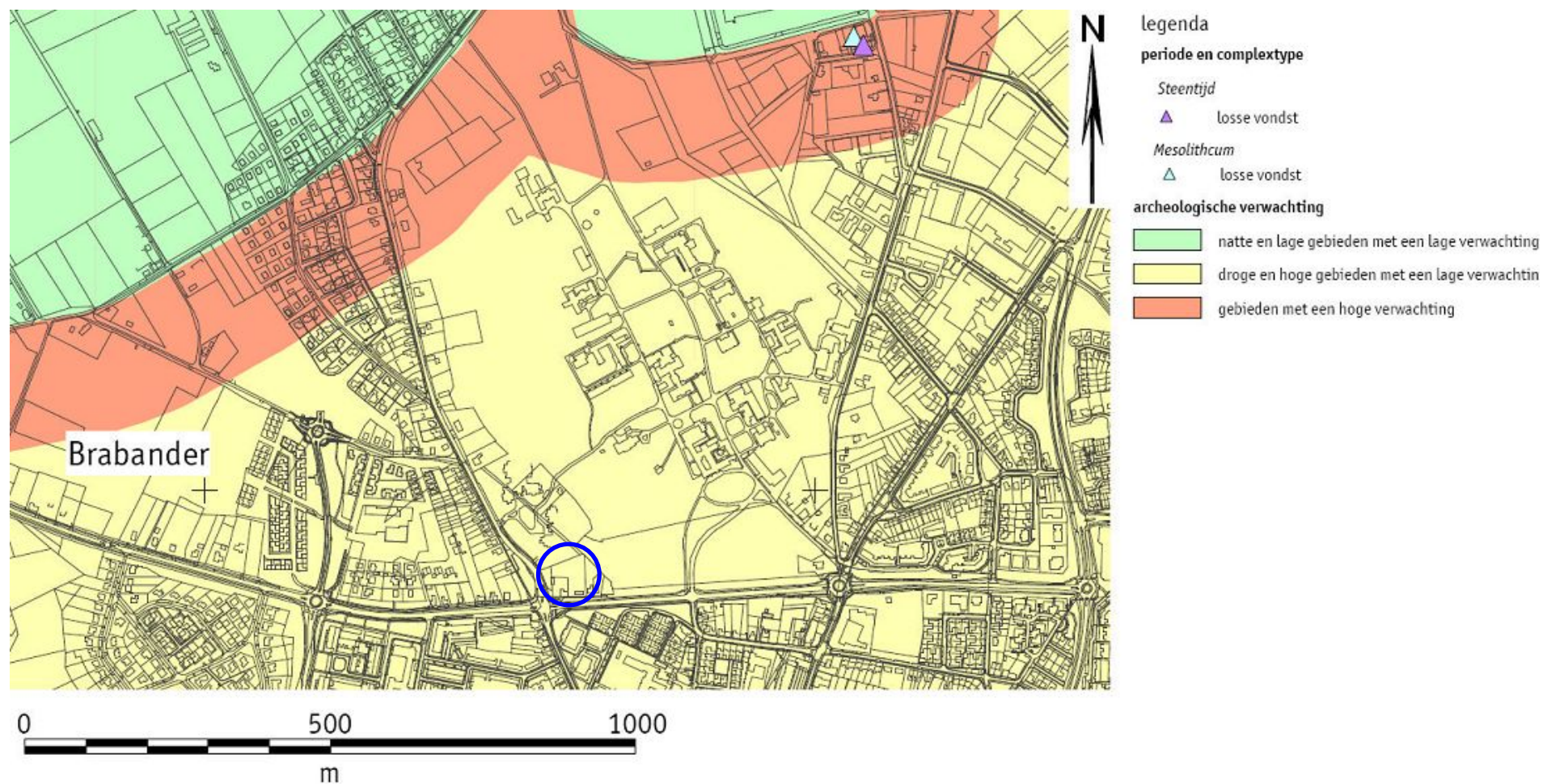
0 500 m

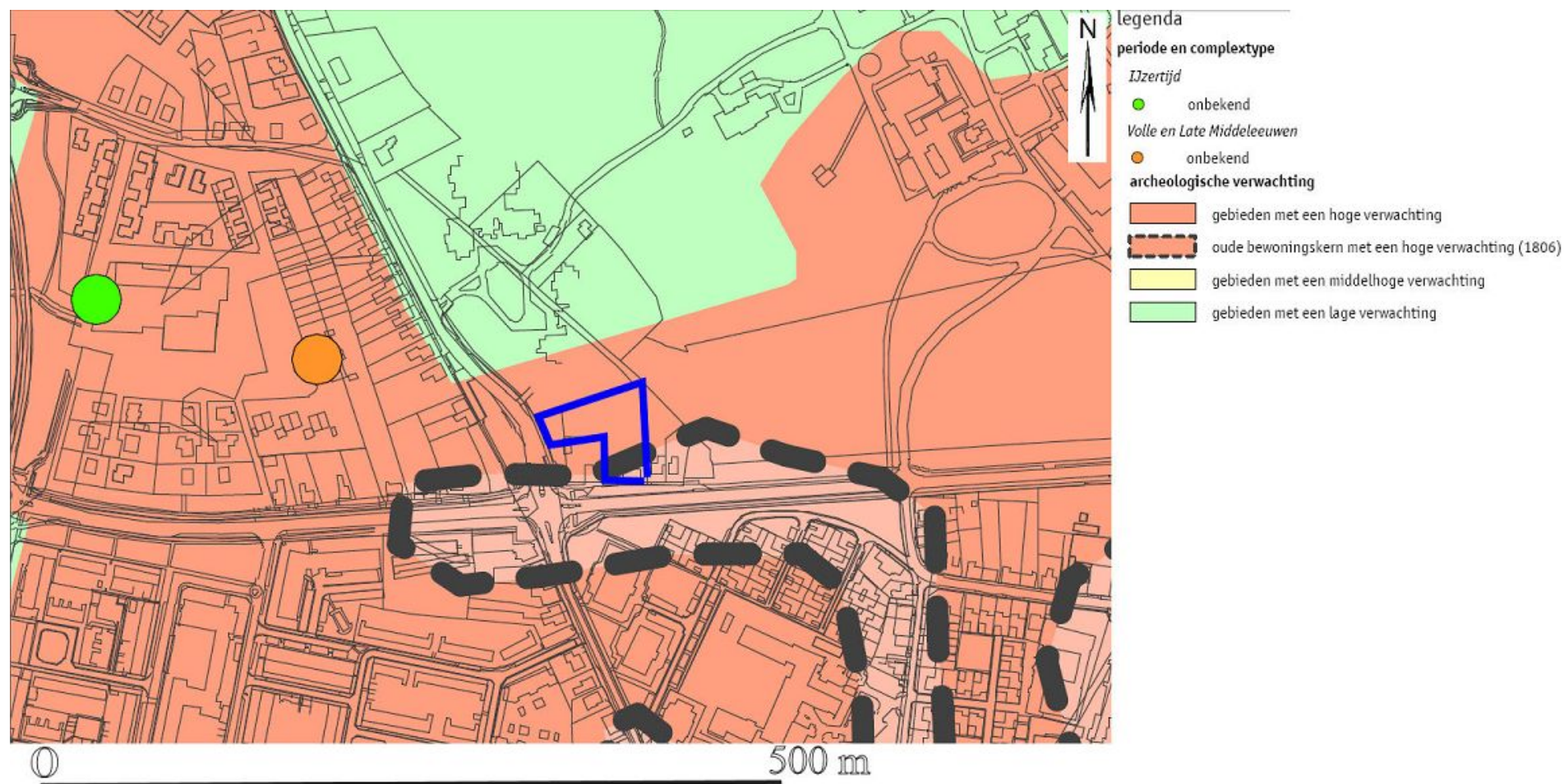
Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 5. Archeologische waarden op de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en in de omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Archis II.

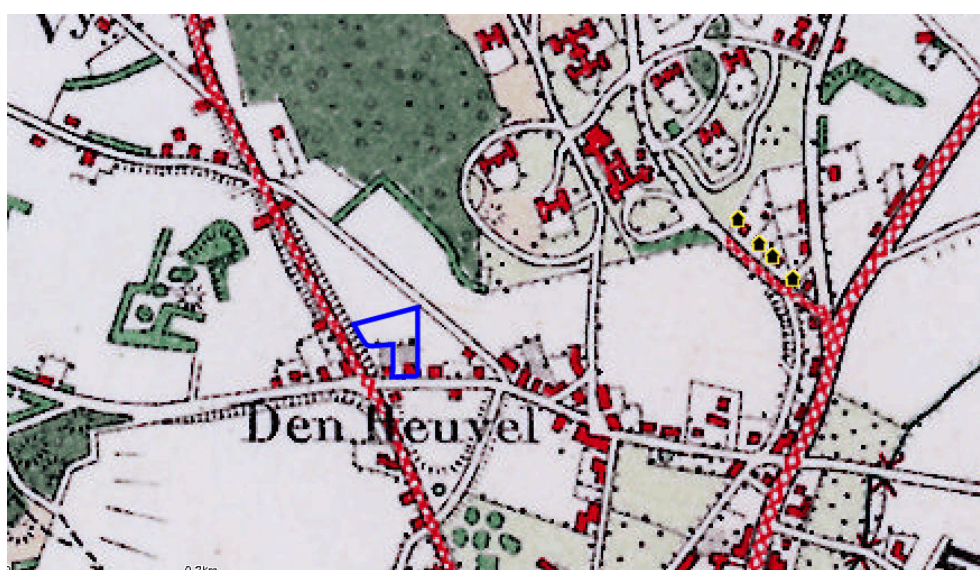
Afbeelding 6. Uitsnede van de archeologische verwachtingskaart voor Jager-Verzamelaars van de gemeente Venray. De onderzoekslocatie is omcirkeld. Bron: Moonen (2008)

Afbeelding 7. Uitsnede van de archeologische verwachtingskaart voor landbouwers van de gemeente Venray. De onderzoekslocatie is omlijnd.
Bron: Moonen (2008)

Afbeelding 8. De onderzoekslocatie (blauw omlijnd) op een kadastrale kaart uit het begin van de 19e eeuw. Bron: www.watwaswaar.nl.

Afbeelding 9. De onderzoekslocatie (blauw omlijnd) op topografische kaart uit het begin van de 20e eeuw. Bron: www.kich.nl.

02-04-2010

195660 / 393904

195541 / 393807

Legenda

■ HUIZEN

□ TOP10 ((c)TDN)

• 1 Boring

0 25 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 10. Locatie van de boorpunten op de onderzoekslocatie (blauw omlijnd). Boring 1 geeft de locatie van de profielbeschrijving aan. De locatie van de bouwput is rood omlijnd. De bouwput is in totaal 20×4 m groot. Het oranje gedeelte is 2,5 m diep, het gele gedeelte is ongeveer 60 cm diep.

Afbeelding 11. Profiel in de bouwput op de onderzoekslocatie. De sjalon is ongeveer 2 meter lang.

Bijlage 1 Boorstaten

Locatiebepaling	gemeten, GPS
Referentievlak	Normaal Amsterdams Peil
Maaiveldhoogtebepaling	geschat, actueel hoogtebestand
Nauwkeurigheid maaiveldhoogte	10 cm

De volgende afkortingen worden in de boorstaten gebruikt.

grondsoort (onderdeel lithologie)	s1	zwak siltig
Z zand	s2	matig siltig

bijmengsel (onderdeel lithologie)

boring 1 RD-X: 195.568. RD-Y: 393.870. Maaiveld: 24,40. Boormethode: profielkolom.

diepte lithologie	kleur	grens	
20 Zs1	donker bruin	scherp	Archeologische indicatoren: baksteen, spoor. Opmerkingen: Ap-horizont.
45 Zs1	licht bruin	scherp	Vlekken: matig gevlekt, geel. Opmerkingen: Ap-horizont; brokken C.
70 Zs2	licht bruingeel	scherp	Vlekken: licht gevlekt, oranje. Opmerkingen: Cg-horizont.
80 Zs1	grijsgeel	scherp	Vlekken: sterk gevlekt, donker bruin. Opmerkingen: C-horizont.
135 Zs2	grijsgeel	scherp	Vlekken: matig gevlekt, wit. Opmerkingen: Cg-horizont; sterk gelaagd, leembandjes, roestvlekken.
220 Zs1	licht geel	beëindigd	Opmerkingen: C-horizont; top: grindbandje, basis: leembrokken.

boring 2 RD-X: 195.557. RD-Y: 393.868. Maaiveld: 24,30. Boormethode: edelmanboring.

diepte lithologie	kleur	grens	
20 Zs1	donker grijsbruin	scherp	Archeologische indicatoren: baksteen, spoor. Opmerkingen: Ap-horizont.
50 Zs1	licht bruin	scherp	Opmerkingen: Ap-horizont, spijker.
90 Zs1	licht bruingeel	scherp	Vlekken: sterk gevlekt, oranje. Opmerkingen: Cg-horizont.
120 Zs1	grijsgeel	beëindigd	Vlekken: matig gevlekt, wit. Opmerkingen: C-horizont; leembandjes.

boring 3 RD-X: 195.557. RD-Y: 393.857. Maaiveld: 24,30. Boormethode: edelmanboring.

diepte lithologie	kleur	grens	
45 Zs1	grijsbruin	scherp	Opmerkingen: Ap-horizont.
75 Zs1	geel	scherp	Vlekken: sterk gevlekt, bruin. Archeologische indicatoren: baksteen, spoor. Opmerkingen: A/Cp-horizont; roestvlekken.
90 Zs1	geel	scherp	Vlekken: matig gevlekt, bruin. Opmerkingen: Cg-horizont; roestvlekken.
120 Zs1	geel	beëindigd	Opmerkingen: C-horizont.

boring 4 RD-X: 195.579. RD-Y: 393.862. Maaiveld: 24,40. Boormethode: edelmanboring.

diepte lithologie	kleur	grens	
20 Zs1	donker bruin	scherp	Opmerkingen: Ap-horizont.
40 Zs1	licht grijsbruin	scherp	Opmerkingen: Ap-horizont.
70 Zs2	licht bruin	scherp	Vlekken: matig gevlekt, oranje. Opmerkingen: Cg-horizont.
100 Zs1	grijsgeel	scherp	Vlekken: matig gevlekt, wit. Opmerkingen: C-horizont.
120 Zs1	licht grijsgeel	beëindigd	Vlekken: licht gevlekt, oranje. Opmerkingen: Cg-horizont.

boring 5 *RD-X: 195.592. RD-Y: 393.866. Maaiveld: 24,40. Boormethode: edelmanboring.*

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
40 Zs1	grijsbruin	scherp	<i>Opmerkingen:</i> Ap-horizont.
100 Zs1	geel	scherp	<i>Vlekken:</i> licht gevlekt, oranje. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.
120 Zs1	donker geel	beëindigd	<i>Vlekken:</i> matig gevlekt, wit. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont; roestvlekken.

boring 6 *RD-X: 195.592. RD-Y: 393.880. Maaiveld: 24,40. Boormethode: edelmanboring.*

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
20 Zs1	donker grijsbruin	scherp	<i>Opmerkingen:</i> Ap-horizont.
45 Zs1	licht grijsbruin	scherp	<i>Opmerkingen:</i> Ap-horizont.
55 Zs2	oranjegeel	scherp	<i>Vlekken:</i> matig gevlekt, bruin. <i>Zandmediaanklasse:</i> zeer fijn. <i>Zand sortering:</i> goed. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.
100 Zs1	oranjegeel	scherp	<i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.
120 Zs2	grijswit	beëindigd	<i>Vlekken:</i> sterk gevlekt, oranje. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.

boring 7 *RD-X: 195.604. RD-Y: 393.882. Maaiveld: 24,40. Boormethode: edelmanboring.*

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
15 Zs1	grijsbruin	scherp	<i>Archeologische indicatoren:</i> baksteen, spoor. <i>Opmerkingen:</i> Ap-horizont.
40 Zs1	bruin	scherp	<i>Archeologische indicatoren:</i> baksteen, spoor. <i>Opmerkingen:</i> Ap-horizont.
60 Zs2	donker geeloranje	scherp	<i>Vlekken:</i> sterk gevlekt, oranje. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.
120 Zs1	geel	beëindigd	<i>Vlekken:</i> licht gevlekt, oranje. <i>Opmerkingen:</i> Cg-horizont.

